

De laatste achttien uur voor Jezus' sterven...

...zoals beschreven in de vier evangeliën in chronologische volgorde gezet (Het Boek)
[bron: *Het wonder van het kruis*, Wilkin v.d. Kamp, pp. 239-251]

Donderdagavond ± 21.00 uur – Jezus bidt in de hof van Gethsemané

Zij kwamen bij Gethsemané, een tuin op de helling van de Olijfberg. "Ga hier zitten", zei Jezus tegen Zijn discipelen. "Ik ga iets verderop bidden." Hij nam alleen Petrus, Jakobus en Johannes mee. Jezus begon bang te worden en kreeg het heel erg moeilijk. "Het wordt Mij teveel", zei Hij. "Ik sterf bijna van verdriet. Blijf hier waken." Hij liep een stukje verder en liet Zich vallen. Hij vroeg God of het mogelijk was dat Hij al die verschrikkelijke dingen die voor Hem lagen, niet hoefde door te maken. "Abba! Vader!" zei Hij. "Voor U is alles mogelijk. Neemt U die beker bij Mij vandaan. En toch, niet wat Ik wil, maar wat U wilt moet gebeuren." (Mk14:32-36)

Op dat moment kwam een engel uit de hemel om Hem kracht te geven. En Hij begon vuriger te bidden. Hij was zo verschrikkelijk bang geworden, dat het zweet Hem uitbrak en als grote druppels bloed op de grond viel. (Lk22:43-44)

Hij ging terug naar Zijn drie discipelen en zag dat zij in slaap waren gevallen. "Petrus", zei Hij. "Konden jullie niet een uurtje met Mij wakker blijven? Wees toch op je hoede en bid. Anders zal de verleiding je te sterk worden. De geest is gewillig, maar het lichaam is zwak." Opnieuw zonderde Hij Zich af en bad: "Vader! Als deze beker niet kan voorbijgaan, zonder dat Ik hem leegdrink, laat dan Uw wil uitgevoerd worden." (Mt26:40-42)

Maar de discipelen konden hun ogen niet openhouden en vielen weer in slaap. (Mk14:40) Hij liet hen slapen. Voor de derde keer ging Hij weg en bad hetzelfde gebed. Hierna kwam Hij weer bij Zijn discipelen en zei: "Slaap nu maar. Rust maar uit. Het is zover. Ik zal in de handen van slechte mensen vallen. Sta op. Kijk, daar is mijn verrader al." (Mt26:44-46)

De gevangenneming van Jezus

Judas had van de leidende priesters en Farizeeërs een troep soldaten en tempeldienaars meegekregen. Daarmee ging hij naar de tuin. Zij hadden fakkels, lantaarns en wapens bij zich. (Jh18:3)

Judas had met hen afgesproken dat hij Jezus, volgens het gebruik, met een kus zou begroeten. Daaraan konden zij zien wie zij gevangen moesten nemen. "Laat Hem niet ontsnappen", had hij gezegd. Hij liep direct op Jezus toe. "Dag, Meester", zei hij en hij kuste Hem. (Mk14:44-45)

"Judas", zei Jezus. "Hoe kun je dit doen? Mij verraden met een kus!" (Lk22:48)

Jezus wist wat Hem zou overkomen. Hij liep hun tegemoet en vroeg: "Wie zoekt u?" "Jezus van Nazareth", antwoordden zij. "Dat ben Ik", zei Hij. Bij het horen van de woorden "dat ben Ik" gingen zij achteruit en vielen op de grond. "Wie zoekt u?" vroeg Jezus nog eens. "Jezus van Nazareth", was het antwoord. "Ik heb u toch gezegd dat Ik het ben! Als het u om Mij te doen is, laat die anderen dan gaan." Daarmee kwam uit wat Hij eerder eens gezegd had: "Van hen die U Mij gegeven hebt, heb Ik niemand verloren laten gaan." (Jh18:4-9)

Toen de andere discipelen zagen wat er ging gebeuren, riepen ze: "Meester, zullen we erop los slaan? We hebben zwaarden bij ons!" (Lk22:49)

Plotseling trok Simon Petrus een zwaard. Hij haalde uit en sloeg Malchus, de knecht van de hogepriester, het rechteroor af. (Jh18:10) "Doe dat zwaard weg", zei Jezus

tegen hem. "Wie geweld gebruikt, zal zelf door geweld omkomen. Besef je niet dat Ik mijn Vader zou kunnen vragen duizenden engelen te sturen om ons te verdedigen? En Hij zou ze sturen. Maar hoe kan dan in vervulling gaan wat over deze dingen is geschreven?" (Mt26:52-54) Hij raakte het gewonde oor aan en genas het. (Lk22:51) Jezus zei: "Zou Ik de beproeving die de Vader Mij stuurt, uit de weg gaan?" (Jh18:11) Daarna richtte Hij Zich tot de gewapende mannen. "Ben ik een gevaarlijke misdadiger, dat u Mij komt arresteren met zwaarden en knuppels? Waarom hebt u Mij niet gepakt toen Ik dagelijks in de tempel was en de mensen toesprak? (Mt26:55) Daar was Ik elke dag. Maar dit is uw moment. De kans van de duivelse macht. (Lk22:53) Maar dit gebeurt allemaal om in vervulling te laten gaan wat de profeten hebben geschreven."

Daarop lieten alle discipelen Hem in de steek. Zij maakten dat ze wegkwamen. (Mt26:56)

Eén jongeman volgde Jezus. Hij had niets anders aan dan een linnen kleed. De mannen grepen hem, maar hij rukte zich los, liet het kleed achter en vluchtte naakt weg. (Mk14:51-52)

Vrijdagnacht ± 1.00 uur – Jezus verhoord door Annas en Kajafas

De soldaten en tempeldienaars namen Jezus gevangen. Zij boeiden Hem en brachten Hem eerst bij Annas, de schoonvader van Kajafas, de hogepriester van dat jaar. Kajafas had indertijd tegen de Hoge Raad gezegd dat het beter voor hen was als één man voor het hele volk stierf. Annas stuurde Jezus, Die nog steeds geboeid was, door naar de hogepriester Kajafas. (Jh18:12-14) De hogepriester ondervroeg Jezus over Zijn discipelen en ideeën. "Het is algemeen bekend wat Ik heb gezegd", antwoordde Jezus. "Ik heb vrijuit gesproken. Ik sprak openlijk in de synagoge en in de tempel, overal waar de Joden bij elkaar komen. Waarom ondervraagt u Mij eigenlijk? Er zijn genoeg mensen die Mij hebben gehoord. Vraag het aan hen. Zij kunnen u precies vertellen wat Ik gezegd heb." Eén van de bewakers gaf Jezus een klap in het gezicht. "Zo wordt niet tegen de hogepriester gesproken!" zei hij. "Als Ik iets fout heb gezegd, vertel het Mij dan", zei Jezus. "Maar als ik gelijk heb, waarom slaat u Mij dan?" (Jh18:19-23)

Jezus voor de Hoge Raad

Simon Petrus en een andere discipel volgden Jezus [op een afstand (Lk22:54)]. Die andere discipel was een kennis van de hogepriester. Hij mocht tegelijk met Jezus op de binnenplaats van het paleis. Maar Petrus moest buiten blijven. De andere discipel kwam terug, sprak even met de portierster en nam Petrus toen mee naar binnen. (Jh18:15-16)

Daar zat hij zich tussen het personeel te warmen bij een groot vuur. De leidende priesters en de andere leden van de Hoge Raad probeerden Jezus te veroordelen voor iets waarop de doodstraf stond. Maar dat lukte niet. Er waren wel veel getuigen die Hem vals beschuldigden, maar wat zij zeiden, klopte niet. Zij spraken elkaar tegen. Enkele valse getuigen beweerden dat zij Hem hadden horen zeggen: "Deze tempel is door mensen gemaakt. Ik zal hem afbreken en na drie dagen een andere bouwen, zonder dat er een mens aan te pas komt." Maar ook deze verhalen klopten niet. De hogepriester die in het midden zat, stond op en vroeg aan Jezus: "Waarom geeft U geen antwoord op de beschuldigingen van deze mannen?" Maar Jezus zweeg. Hij sprak geen woord. De hogepriester vroeg: "Bent U de Christus? De Zoon van

God?" "Ja", zei Jezus. "Dat ben Ik. En U zult Mij zien zitten aan de rechterhand van God en Mij zien komen in de wolken." De hogepriester maakte zich vreselijk kwaad en scheurde zijn kleren kapot. "Nu hebben wij geen getuigen meer nodig!" riep hij. "Hebt u gehoord hoe Hij God beledigde? Wat doen wij met Hem?" Alle aanwezigen vonden dat Hij de doodstraf verdiende. Sommigen begonnen Hem te bespuwen. Ze deden Hem een blinddoek voor en sloegen Hem in Zijn gezicht. "Vertel eens, profeet", spotten zij, "wie heeft U geslagen?" Hij werd ook geslagen door de knechten die Hem bewaakten. (Mk14:54-65)

Zij beledigden Hem op de meest grove manier. (Lk22:65)

De verloochening van Petrus

Petrus zat nog steeds op de binnenplaats. Een dienstmeisje van de hogepriester zag hem bij het vuur zitten. "Hé!" zei zij en keek hem eens goed aan. "U was toch ook bij die man uit Nazareth, bij die Jezus?" Maar Petrus schudde zijn hoofd en zei: "Welnee, ik weet niet over wie u het hebt!" Hij liep weg naar de poort. Op dat moment kraaide een haan. Het meisje zag hem gaan. Ze liep hem achterna en zei tegen de mensen die in de poort stonden: "Die man hoort bij Jezus." (Mk14:66-69) Petrus zwoer dat het niet waar was. "Ik ken die man niet!" riep hij uit. (Mt26:72)

Even later begonnen de mensen in de poort er zelf over. "U bent wèl een discipel van Jezus", zeiden zij tegen Petrus. "Het is duidelijk te horen dat u uit Galilea komt." Hij begon te vloeken en te tieren en beweerde bij hoog en bij laag dat hij Jezus niet kende. "Ik ken die Man niet", zei hij. Hij had dit nog maar net gezegd of de haan kraaide voor de tweede keer. [Jezus keerde Zich om en keek Petrus aan. (Lk22:61)] Toen schoot hem te binnen wat Jezus had gezegd: "Voor de haan twee keer heeft gekraaid, zul jij drie keer hebben gezegd dat je Mij niet kent." (Mk14:70-73) Hij ging naar buiten en hilde bittere tranen. (Mt26:75)

Judas' dood

Toen Judas, de verrader, zag dat Jezus ter dood was veroordeeld, kreeg hij berouw. Hij vond het verschrikkelijk wat hij had gedaan. Meteen ging hij het geld naar de leidende priesters en de andere leden van de Hoge Raad terugbrengen. "Het is misdadig wat ik heb gedaan", schreeuwde hij. "Ik heb onschuldig bloed verraden." "Dat gaat ons niet aan", antwoordden ze. "Dat is uw zaak." Judas gooide het geld over de vloer van de tempel en ging naar buiten. Even later hing hij zich op. De leidende priesters raapten het geld op en zeiden: "Dit geld mogen wij niet in de collectekist doen, want het is moordenaarsgeld." Ze kwamen tot het besluit er het land van de pottenbakker voor te kopen. Het zou worden gebruikt als begraafplaats voor vreemdelingen, die in Jeruzalem stierven. Daarom heet die plaats nog altijd 'Bloedakker'. Door dit alles kwam uit wat in het boek van de profeet Jeremia staat: "Ze namen de dertig zilveren munten. Meer vond het volk van Israël hem niet waard. Daarvoor kochten ze het land van de pottenbakker. Dit moest ik van de Here zeggen." (Mt27:3-10)

Vrijdagmorgen ± 6.00 uur – Jezus wordt overgeleverd aan Pilatus

Vroeg in de morgen kwam de hele Hoge Raad weer bijeen om te bespreken hoe de Romeinse overheid overgehaald kon worden Jezus ter dood te brengen. Na afloop van de vergadering stuurden zij Hem geboeid naar Pilatus, de Romeinse gouverneur. (Mt27:1-2) Maar zij gingen er niet naar binnen. Als echte Joden wilden zij zich niet

verontreinigen door het huis van een heiden binnen te gaan. Als zij dat deden, zouden ze niet mogen eten van het lam dat met Pasen geofferd werd. Daarom kwam gouverneur Pilatus naar buiten en vroeg: "Waarvan beschuldigt u Hem?" "Van iets heel ernstigs", antwoordden zij. "Anders zouden we Hem niet bij u hebben gebracht." "Neem Hem maar weer mee", zei Pilatus. "U hebt een eigen wet. Spreek zelf maar recht over Hem." "Maar het is ons verboden zelf iemand terecht te stellen", brachten de Joden er tegenin. Dit klopte met wat Jezus had gezegd over de manier waarop Hij zou sterven. (Jh18:28-32)

Ze begonnen Hem meteen te beschuldigen. "Deze man hitst ons volk op tegen de Romeinse bezetters. Hij zegt dat we de keizer geen belasting hoeven te betalen. Hij beweert dat Hij de Christus is, de koning." (Lk23:2)

Dus ging Pilatus het gebouw weer binnen en liet Jezus bij zich brengen. "Bent U de koning van de Joden?" vroeg hij. "Bent u zelf op die gedachte gekomen?" vroeg Jezus. "Of hebben anderen u dat verteld?" "Ik ben geen Jood!" zei Pilatus. "U bent hier gebracht door de priesters van Uw eigen volk. Waarom weet ik niet. Wat hebt U gedaan?" Jezus antwoordde: "Mijn koninkrijk is niet van deze wereld. Als dat zo was, zouden mijn lijfwachten met geweld hebben verhinderd dat Ik in de handen van de Joden was gevallen. Nee, mijn koninkrijk is niet van deze wereld." "Bent U dan toch een koning?" vroeg Pilatus. "U gebruikt zelf het woord koning", was Jezus' antwoord. "Inderdaad, Ik ben een koning. Ik ben geboren en in de wereld gekomen om de waarheid bekend te maken. Ieder die de waarheid liefheeft, luistert naar wat Ik zeg." "Waarheid?" vroeg Pilatus. "Wat is waarheid?" (Jh18:33-38) De mannen van de Hoge Raad beschuldigden Jezus van alles en nog wat, maar Hij verdedigde Zich niet. "Hooft U niet wat zij zeggen?" vroeg Pilatus. Tot zijn grote verbazing gaf Jezus geen antwoord. (Mt27:12-14)

"Wel", zei Pilatus tegen de leidende priesters en de andere mensen, "dat is toch geen misdad!" Maar zij protesteerden: "Met Zijn toespraken heeft Hij de mensen opgehitst; eerst in Galilea, daarna in Judea en nu zelfs hier in Jeruzalem." "Komt Hij dan uit Galilea?" vroeg Pilatus. Toen Pilatus hoorde dat Jezus daar inderdaad vandaan kwam, stuurde hij Hem door naar Herodes, die juist in Jeruzalem was. Want als Galileeër viel Jezus onder het gezag van Herodes. (Lk23:4-7)

Jezus voor Herodes

Herodes was erg blij Jezus te zien. Hij had al veel over Hem gehoord en hoopte reeds lang dat Jezus eens een wonder zou doen waar hij zelf bij was. Hij vroeg Jezus van alles en nog wat, maar kreeg geen antwoord. Ondertussen stonden de leidende priesters en de godsdienstleraars fanatiek allerlei beschuldigingen te schreeuwen. Tenslotte begonnen Herodes en zijn soldaten Jezus te bespotten en uit te lachen. Ze deden Hem een schitterende koningsmantel om en stuurden Hem naar Pilatus terug. Herodes en Pilatus waren altijd elkaars vijanden geweest, maar op die dag werden ze de beste vrienden. (Lk23:8-12)

Het tweede Romeinse verhoor voor Pilatus

Pilatus riep de Joodse leiders en de andere mensen weer bij elkaar en zei: "U hebt deze Man bij mij gebracht op beschuldiging van opruiende activiteiten tegen de staat. Ik heb Hem daarover duidelijk ondervraagd en ben tot de conclusie gekomen dat Hij onschuldig is. Herodes vond dat blijkbaar ook en heeft Hem naar ons teruggestuurd.

Nee, de Man heeft niets gedaan waarop de doodstraf staat. Ik zal Hem zweepslagen laten geven en daarna in vrijheid stellen." (Lk23:13-16)

Jezus of Barabbas?

Nu had de gouverneur de gewoonte ieder jaar met Pasen een gevangene vrij te laten en de mensen mochten altijd kiezen wie dat zou zijn. Op dat moment zat er een beruchte misdadiger in de gevangenis. Barabbas heette hij. Pilatus vroeg aan de mensen die zich voor het paleis verdrongen: "Wie moet ik vrijlaten? Barabbas of Jezus, die Christus wordt genoemd? Wat willen jullie?" Want hij wist wel dat de Joodse leiders Jezus uit jaloezie hadden laten arresteren. Terwijl hij met de rechtszaak bezig was, stuurde zijn vrouw hem een boodschap: "Laat die goede man toch vrij. Hij heeft geen enkele schuld. Ik heb vannacht in een droom vreselijk veel verdriet om Hem gehad." Intussen hadden de mannen van de Hoge Raad de massa opgehitst om de vrijlating van Barabbas en de dood van Jezus te eisen. Toen Pilatus opnieuw vroeg: "Wie van deze twee mannen zal ik vrijlaten?" riepen de mensen: "Barabbas!" "Maar wat moet ik dan doen met Jezus, die Christus wordt genoemd?" vroeg Pilatus. Ze schreeuwden: "Kruisig Hem!" (Mt27:15-22)

"Maar waarom dan?" vroeg Pilatus voor de derde keer. "Wat voor kwaad heeft Hij gedaan? Ik zie niet in waarom Hij ter dood veroordeeld moet worden. Ik zal Hem zweepslagen laten geven en in vrijheid stellen." Maar zij bleven schreeuwen dat Jezus moest sterven. Zij hielden gewoon niet op. (Lk23:22-23)

De bespotting door de soldaten

Pilatus nam Jezus mee en liet Hem geselen. (Jh19:1) De soldaten namen Jezus eerst mee naar de binnenplaats van het paleis. Daar riepen ze het hele bataljon bijeen. Ze rukten Hem de kleren van het lijf en deden Hem een rode mantel om. Zij maakten een kroon van takken, waar dorens aanzaten, en zetten die op Zijn hoofd. Ze gaven Hem een stok in Zijn rechterhand, als een scepter. Ze vielen voor Hem op de knieën en joelden: "Leve de koning van de Joden!" Ze spuugden naar Hem, rukten de stok uit Zijn hand en sloegen Hem ermee op het hoofd. (Mt27:27-30)

Kruisig Hem!

Pilatus ging weer naar de Joden toe en zei tegen hen: "Hier is Hij weer. Begrijp mij goed: Volgens mij heeft Hij niets ernstigs gedaan." Jezus kwam achter hem aan naar buiten, met de doornenkroon op Zijn hoofd en de rode mantel om. "Kijk nu eens naar deze Man", zei Pilatus. Zodra de leidende priesters en de bewakers Jezus zagen, begonnen zij te schreeuwen: "Kruisigen! Kruisigen!" "Doe dat zelf maar", antwoordde Pilatus. "Ik zeg dat Hij onschuldig is." De Joden antwoordden: "Volgens onze wetten moet Hij sterven, want Hij heeft Zichzelf de Zoon van God genoemd!" Toen Pilatus dat hoorde, werd hij echt bang. Hij nam Jezus weer mee naar binnen en vroeg: "Waar komt U vandaan?" Jezus gaf hem echter geen antwoord. "Waarom geeft U mij geen antwoord?" vroeg Pilatus. "Ik beslis of U vrijgelaten of gekruisigd zult worden." "U zou geen macht over Mij hebben als God u die niet gegeven had", antwoordde Jezus. "De grootste schuld ligt bij hem die Mij aan u heeft overgeleverd." Pilatus werd door die woorden diep getroffen en probeerde een manier te vinden om Jezus vrij te laten. Maar de Joden bleven schreeuwen: "Als u die man vrijlaat, bent u geen vriend van de keizer! Wie zichzelf tot koning uitroept, is een vijand van de keizer!" Toen Pilatus dat hoorde, bracht hij Jezus opnieuw naar buiten en ging op de rechter-

stoel zitten. Die stoel stond op een stenen verhoging, die in het Hebreeuws 'Gabbatha' heette. Die avond zou de sabbat van de Paasweek beginnen. "Hier is jullie koning", zei Pilatus tegen de Joden. "Weg met die man! Weg met Hem!" schreeuwden zij. "Kruisig Hem!" "Moet ik uw koning kruisigen?" vroeg Pilatus. "Hij is onze koning niet!" schreeuwden de priesters. "We hebben maar één koning en dat is de keizer!" (Jh19:4-15)

Pilatus zag dat de mensen niet meer te houden waren. Er kon zo een rel losbreken. Daarom liet hij een kom water halen. Hij waste zijn handen voor de ogen van het volk en zei: "Ik ben onschuldig aan het bloed van deze man. Nu moet u het zelf maar weten." De mensen schreeuwden: "Laat de straf voor Zijn bloed maar op ons en onze kinderen neerkomen." (Mt27:24-25)

Ten einde raad besloot Pilatus hun maar hun zin te geven. Hij liet Barabbas vrij. Barabbas, de moordenaar. Maar Jezus leverde hij aan hen uit. Ze mochten Hem laten kruisigen. (Lk23:24-25)

Vrijdagmorgen ± 9.00 uur – De kruisiging van Jezus

Zij namen Jezus mee en brachten Hem naar een plaats buiten de stad. Die plaats heette 'de Schedelplaats' of in het Hebreeuws 'Golgotha'. Jezus droeg Zelf Zijn kruis. (Jh19:17)

Onderweg dwongen de soldaten een zekere Simon van Cyrene [(de vader van Alexander en Rufus) (Mk15:21)], die net van het land kwam, het kruis achter Hem aan te dragen. (Lk23:26) Er liep een hele massa mensen achter Jezus aan. De vrouwen huilden en jammerden. Jezus keerde Zich om en zei tegen hen: "**Vrouwen van Jeruzalem, huil niet om Mij. Huil om uzelf en om uw kinderen. Er komt een tijd dat de vrouwen die geen kinderen hebben gehad, benijd zullen worden. In die dagen zullen de mensen erom smeken dat de bergen op hen vallen en dat de heuvels hen bedekken. Want als dit met Mij gebeurt, wat zal u dan overkomen?**" Twee misdadigers werden samen met Hem naar de plaats van terechtstelling gebracht. (Lk23:27-32)

Zo kwamen zij bij de heuvel Golgotha, dat betekent 'Schedelplaats'. De soldaten gaven Jezus wijn met een pijnstillend middel erin. Maar toen Hij ervan proefde, wilde Hij het niet drinken. (Mt27:33-34)

Daar werden ze alle drie gekruisigd. Jezus in het midden en de twee misdadigers aan weerszijden van Hem. "**Vader**", zei Jezus, "**vergeef het deze mensen. Zij weten niet wat ze doen.**" (Lk23:33-34) Dat was om negen uur 's morgens. (Mk15:25)

Er werd een bord aan het kruis bevestigd, waarop Pilatus had laten schrijven (in het Hebreeuws, Latijn en Grieks) "Jezus van Nazareth, de Koning van de Joden." En vele Joden lazen dat, want de plaats waar Jezus gekruisigd werd, lag niet ver buiten de stad. De priesters zeiden tegen Pilatus: "U had niet moeten schrijven: 'De koning van de Joden', maar: 'Hij heeft gezegd dat Hij de koning van de Joden is.'" "Wat ik geschreven heb, blijft staan", antwoordde Pilatus. De vier soldaten die Jezus aan het kruis hadden geslagen, verdeelden Zijn kleren onder elkaar. Zijn onderkleed was naadloos geweven en daarom zeiden zij tegen elkaar: "We moeten het maar niet in stukken scheuren. We gaan erom loten." Dat klopte met wat in de Boeken staat geschreven: "Zij hebben mijn kleren onder elkaar verdeeld en om mijn onderkleed geloot." Jezus' moeder stond met haar zuster, Maria van Klopas en Maria van Magdala bij het kruis. Jezus zag Zijn moeder staan bij Johannes, Zijn beste vriend.

"Kijk, hij is uw zoon", zei Hij tegen haar. En tegen Johannes zei Hij: "Zij is uw moeder." Van toen af aan nam Johannes haar bij zich in huis. (Jh19:19-27)

De mensen die voorbijkwamen, scholden Hem uit en schudden hun hoofd. "U zou toch de tempel afbreken en in drie dagen weer opbouwen?" hoorden ze. "Als U de Zoon van God bent, red Uzelf dan! Kom van dat kruis af!" De mannen van de Hoge Raad lieten zich ook niet onbetuigd. "Hij heeft anderen gered", spotten ze. "Maar Hij kan Zichzelf niet eens redden! U bent toch de koning van Israël? Kom eens van dat kruis af. Dan zullen we in U geloven. Hij vertrouwde toch op God? Als God zoveel met Hem opheeft, laat Die Hem dan komen redden. Hij is immers Gods Zoon?" (Mt27:39-43)

De soldaten lachten Hem ook uit en gaven Hem zure wijn te drinken. Ze zeiden: "Zeg, koning van de Joden! Red Uzelf!" Boven zijn hoofd hing een bordje met de woorden: "Dit is de Koning van de Joden". Eén van de misdadigers die naast Hem hing, zei spottend: "Zo, U bent dus de Christus? Bewijs dat eens. Red Uzelf en ons." Maar de ander snoerde hem de mond. "Heb je nu nog geen ontzag voor God, zo vlak voor de dood? Wij krijgen ons verdiende loon, maar deze Man heeft niets verkeerd gedaan." Hij zei tegen Jezus: "Jezus, denk aan mij als U in Uw koninkrijk komt." Jezus antwoordde: "Vandaag zult u met Mij in het paradijs zijn. Daar kunt u zeker van zijn." (Lk23:36-43)

Vrijdagmiddag ± 15.00 uur – Het sterven van Jezus

Tegen de middag werd het in het hele land donker. Dat duurde tot een uur of drie. Het zonlicht was weg. (Lk23:44-45)

Om ongeveer drie uur riep Jezus: "Eli, Eli, lama sabachtani?" Dat betekent: "Mijn God, mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?" Sommigen van de mensen die daar stonden, hadden het niet goed verstaan. Zij dachten dat Hij om Elia riep. (Mt27:46-48)

Jezus wist dat het nu allemaal achter de rug was en zei, zoals er geschreven staat: "Ik heb dorst." Eén van de soldaten doopte een spons in een kan met zure wijn. Hij stak die op een stok en hield hem bij Jezus' mond. (Jh19:28-29)

Maar de anderen zeiden: "Wacht! Laten we eens zien of Elia Hem komt redden." (Mt27:49)

Toen Jezus wat van de wijn gedronken had, zei Hij: "Mijn taak is vervuld!" (Jh19:30)

Op dat moment riep Hij: "Vader, Ik vertrouw mijn geest aan U toe!" (Lk23:46) Hij boog Zijn hoofd en gaf Zijn geest over. (Jh19:30)

Op hetzelfde moment scheurde het zware gordijn voor de heilige plaats in de tempel van boven naar beneden in tweeën. De aarde sidderde en de rotsen scheurden. Graven gingen open en vele gelovige mannen en vrouwen, die gestorven waren, werden weer levend. Na de opstanding van Jezus verlieten zij de begraafplaatsen en gingen naar Jeruzalem. Daar werden zij door vele mensen gezien. De commandant en zijn soldaten die bij het kruis waren, schrokken vreselijk van de aardbeving en alle andere dingen die er gebeurden. "Deze man was werkelijk de Zoon van God!" riepen ze uit. (Mt27:51-54) De Romeinse officier begreep dat God de hand in dit alles had en zei vol ontzag: "Deze Man was werkelijk onschuldig." (Lk23:47)